

Asia: VN/13340/2023

Jatkuvan oppimisen sanaston täydennysosa

Lausunnonantajan lausunto

1 osaaminen

Osaamista voi olla yksilön lisäksi myös tiimillä tai organisaatiolla. Tulisiko tämä ulottuvuus liittää määritelmään?

2 työmarkkinat

Pitäisikö tässä olla mainita myös työvoiman kysyntä ja tarjonta? Entä työmarkkinoiden toimijat (työnantajat ja työntekijät jaettuna saatavilla olevaan työvoimaan ja sidottuun työvoimaan)?

Voidaanko puhua työvoimaresurssien hallinnasta? Eikö ole luonteeltaan sellainen kokonaisuus, joka ei ole täysin hallittavissa, koska kysyntä ja tarjonta muuttuu koko ajan lukuisten eri tekijöiden seurauksena?

3 työmarkkinatieto

Pitäisikö määritelmän olla näin: "työmarkkinoiden rakennetta, SISÄLTÖÄ, toimintaa tai muutosta kuvaava määrällinen tai laadullinen tieto"

4 yksilön osaamisen puute

Olisiko mahdollista suositella, että yksilön kohdalla puhuttaisiin vain yksilön osaamistarpeesta tai osaamisen kehittämistarpeesta? Ks. termi 6.

Voisi olla "Osaamisen puute", jolloin ei edes sanastotasolla puhuta yksilöön kohdistuvasta puutteesta.

-> Tila, jossa on puute tarvitusta osaamisesta.

5 työmarkkinoiden osaamisvaje

-

6 yksilön osaamistarve

Voiko olla tilanne, jossa yksilöllä on osaamistarve, mutta sen huomaa joku muu, eli ei lähde yksilöstä itsestään?

Termivaihtoehdoksi myös yksilön osaamisen kehittämistarve.

7 työmarkkinoiden osaamistarve

Vastaavasti kuin kohdassa 6: tila olisi "x:n osaamistarve työmarkkinoilla" tai "työmarkkinoiden tarve x:n osaajista", mutta ei kai voi puhua "työmarkkinoiden osaamistarpeista" tilana? Työmarkkinoiden osaamistarpeet olisivat niitä osaamisia, joita ei ole tarpeeksi saatavilla. Eivät siis ole tiloja.

8 osaamisen kysyntä

Onko kyse pyrkimyksestä vai mahdollisesti halusta tai toiveesta?

9 osaamisen tarjonta

Määritelmä:

..jotka on mahdollista saada TYÖNANTAJIEN käyttöön.

10 osaamisen kohtaanto

-

11 koulutuskysyntä

-

12 koulutustarjonta

-

13 osaamisprofiili

Sisältää oman osaamisen tunnistamisen lisäksi myös muiden tunnistamaa ja todentamaa osaamista, esim. koulutustoimijoiden myöntämät todistukset. Olisiko parempi ilmaisu, että "sisältää tietoja hänellä jo olevasta osaamisesta sekä sen hyödyntämisestä ja kehittamisestä"? Ei siis pelkästään liity em. asioihin.

14 oman osaamisen tunnistaminen

Pitäisikö osaamisportfolio-termi myös määritellä, jos sitä käytetään?

15 osaamisen yhteisöllinen tunnustaminen

Huomautukseen huomautus:

Eikö vanhan työntekijän osaamisen tunnustaminen voi tapahtua muutenkin kuin palkankorotuksella?

16 urasuunnittelu

-

17 vanhentunut osaaminen

määritelmä:

olemassa oleva osaaminen, joka ei ole riittävää suhteessa niihin muutoksiin, joita ON TAPAHTUNUT yhteiskunnan ja työelämän tarpeissa, vaatimuksissa tai olosuhteissa

18 työ

-

19 työtehtävä

Työtehtäviä ei aina ole osoitettu henkilötasolle saakka.

Työtehtävä voi olla osoitettu myös ryhmälle/tiimille.

Voi olla kohdennettu tietyn työroolin (esim. esihenkilö), tietyn pätevyyden omaavan (esim. sairaanhoitaja) hoidettavaksi tai tietyn ryhmän perusteella.

20 ammatti

Voiko sanoa, että samankaltaisista? Esim. opettajan ammatissa voi joutua tekemään hyvin erilaisia töitä erityisesti, jos opettaa jotain konkreettista alaa. Olisiko olennaisempaa, että työt liittyvät toisiinsa ja tukevat saman tavoitteen saavuttamista?

21 säännelty ammatti

-

22 työllistyvyys

Olisiko "yksilön ominaisuus, joka kuvaa (tai mittaa) hänen edellytyksiään saada työtä"? Onko työssä pysyminen tai työuralla eteneminen työllistyvyydellä kuvattava tai mitattava ominaisuus? Eikö niihin vaikuta suuresti yksilön toiminta työssään? Edellytykset saada työtä ovat edelleen hyvät, mutta toiminta tai muut ominaisuudet vaikuttavat siihen, että uralla ei edetä.

23 työmahdollisuus

-

24 neuvonta

Mikä on neuvo: onko määritelmässä kehä?

Onko aina vuorovaikutukseen perustuvaa, voiko neuvontaa antaa yksisuuntaisesti esim. kirjallisen materiaalin muodossa? Ovatko eri kohderyhmille laaditut oppaat, infomateriaalit ym. neuvontaa? "toiminta, jossa tuotetaan ja jaetaan työelämään, osaamiseen tai osaamisen kehittämiseen liittyvää opastusta, joka perustuu asiantuntijatietoon"? Huomautusosassa lisätietona, että neuvontaa voidaan antaa kysymysten perusteella (kysyjän tarpeesta lähtien) tai yhteisesti laajemmalle kohderyhmälle suunnattuna. Lisäksi esimerkkejä, miten neuvontaa voidaan antaa (eri kanavissa) ja kenen toimesta.

Käsitejärjestelmäkaavio 1 Osaaminen ja työmarkkinat

Pitäisikö osaamisen tarjonnasta olla assosiaatioviiva työmarkkinoihin?

Käsitejärjestelmäkaavio 2 Ammattiin ja työhön liittyviä käsitteitä

-

Yleiset kommentit

Olisiko syytä käyttää osaamistarpeen ohella osaamisen kehittämisen tarve -termiä?

Polkuopinnot ja väyläopinnot eivät löydy termeinä tästä jatkuvan oppimisen sanastosta eikä OKSA-sanastosta. Nämä aiheuttavat korkeakoulukentällä hämmennystä, sillä niitä käytetään eri oppilaitoksissa eri tavoilla.

Tulisiko ne määritellä jossain?

Iloranta Elina
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu OY